

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет
Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ НОВІТНЬОЇ ДОБИ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	014 Середня освіта: Середня освіта (Історія)

Затверджено рішенням Ради з якості ННП

Голова Ради з якості ННП
Стогова Ольга Володимирівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Зякун Алла Іванівна
Нестеренко Вадим Анатолійович

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Середня освіта (Історія)	Керівник РПГ (гарант програми) Гончаренко Анатолій Володимирович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Завідувач кафедри Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Історія України Новітньої доби
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Зякун Алла Іванівна, Нестеренко Вадим Анатолійович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	два семестри
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 10 кред. ЄКТС, 300 год., з яких 1 кред. ЄКТС, 30 год. становить курсова робота. Для денної форми навчання 136 год. становить контактна робота з викладачем (64 год. лекцій, 72 год. практичних занять), 164 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Середня освіта (Історія)"
Передумови для вивчення дисципліни	Давня та середньовічна історія України, Історія України нового часу
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування здобувачами системи знань про суспільно-політичний, економічний та національно-культурний розвиток України від початку ХХ ст. і до сучасності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Україна в 1917-1939 роках.
Тема 1 Вступ. Предмет і завдання курсу. Основні джерела та література Предмет і завдання курсу історії України (1917 р.- до сучасності). Історія України в контексті світової історії. Міжпредметні зв'язки у вивченні історії України. Періодизація курсу, характеристика його головних етапів. Значення курсу "Історія України" для фахової підготовки і виховання громадянської позиції та патріотизму, вироблення національної свідомості. Історіографія і джерела історії України даного періоду.

Тема 2 Україна в період демократичної революції в Росії

Лютнева демократична революція і Україна. Політична боротьба та революційні виступи у березні – на початку липня 1917 р. Розгортання національно-визвольного руху. Утворення Української Центральної Ради. М. Грушевський. Всеукраїнський національний конгрес. I Універсал. Проголошення курсу на автономію України. II Універсал Центральної Ради. Назрівання політичної кризи (липень – жовтень 1917 р.). Збройний виступ самостійників у Києві. Корніловський заколот і Україна. Робітничий, селянський та солдатський рухи. Ради.

Тема 3 Українська Народна Республіка (XI.1917 – IV.1918)

Жовтневе збройне повстання більшовиків у Петрограді. III Універсал Центральної Ради. Утворення Української Народної Республіки. Перший Всеукраїнський з'їзд рад у Києві. З'їзд рад у Харкові. Утворення радянської УНР. Більшовицькі плани перебудови державного і суспільного ладу і початок їх втілення в життя. Оголошення Раднаркомом Росії війни Центральній Раді. Боротьба за владу в Україні. IV Універсал Центральної Ради. Проголошення незалежності Української Народної Республіки. Участь представників Центральної Ради в мирних переговорах у Брест-Литовську. Мирний договір УНР з країнами Четверного союзу. Зайняття німецькими та австро-угорськими військами України. Криза Центральної Ради навесні 1918 р. Місце Центральної Ради в історії України і причини її поразки

Тема 4 Українська Держава (IV-XII.1918)

Гетьманський переворот. Основоположні документи, форма, характер і політичний курс Української Держави. П. Скоропадський. Національно-державне будівництво. Культурна політика. Аграрна політика. Заходи в галузі промисловості, транспорту, фінансів. Зовнішня політика П. Скоропадського. Крим і Кубань у політиці П. Скоропадського. «Федеративна» грамота гетьмана, її причини і наслідки. Стосунки режиму з українськими партіями. Український національно-державний союз, його еволюція. Селянський рух. Утворення Директорії. Початок повстання проти гетьманського режиму та його падіння.

Тема 5 Боротьба за владу в Україні в 1919 р.

Відновлення Української Народної Республіки. Внутрішня і зовнішня політика Директорії. С. Петлюра. В. Винниченко. Друга війна УНР і Радянської Росії. Антантівські війська на півдні України і в Криму, їх відступ і евакуація. Радянська влада в Україні наприкінці 1918 – у першій половині 1919 р. Прийняття першої Конституції УСРР. Діяльність більшовиків з утвердження монопольного панування в суспільстві. Політика “воєнного комунізму”. Україна у другій половині 1919 р. Наступ денікінських військ. Денікінський режим в Україні. Повстанський рух в тилу денікінських військ. Директорія і Українська Галицька Армія в боротьбі за збереження УНР. Селянський повстанський рух. Н. Махно, М. Григор'єв, Д. Терпило (Зелений).

Тема 6 Завершальний етап Української національно-демократичної революції (кінець 1919-1921 рр.)

Визволення України від денікінців. Радянська влада в Україні наприкінці 1919 р. – у 1920 р. Державне і господарське будівництво в УСРР. Утвердження однопартійної системи влади. Посилення політики “воєнного комунізму”. Продовження селянської повстанської боротьби проти більшовиків. Ліквідація регулярного фронту Армії УНР. Зимовий похід. Варшавський договір. Радянсько-польська війна 1920 р. Ризький мир. Режим П.Врангеля та його політика. Розгром білогвардійських військ Врангеля. Кінець армії УНР. Останні збройні спроби повалення більшовицького режиму та їх поразка (кінець 1920- 1921 рр.). Ліквідація селянського повстанського руху і національного підпілля. Листопадовий рейд.

Тема 7 Західноукраїнські землі в період національно-демократичної революції. ЗУНР

Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Акт злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 р. Війна з Польщею. Падіння ЗУНР. Утворення Галицької СРР. Захоплення українських земель Польщею. Національно-визвольний рух у Північній Буковині. Загарбання краю Румунією. Особливості національного руху на Закарпатті. Включення краю до складу Чехословаччини.

Тема 8 Культура України в період національно-демократичної революції

Політика українських урядів у сфері культури і міжнаціональних відносин. Національно-культурне будівництво за Центральної Ради, П.Скоропадського, Директорії. Антиукраїнська культурна політика білогвардійських режимів, спроби її модифікації. Еволюція політики більшовицької влади в українському питанні. Руйнування і політизація культурно-освітньої сфери. Система освіти, її трансформації. Книговидання і періодична преса. Наука. Мистецтво.

Тема 9 Здійснення нової економічної політики в економіці УСРР (1921-1928 рр.)

УСРР після закінчення Громадянської війни: міжнародне та внутрішнє становище України. Голод 1921-1923 рр. Перехід до нової економічної політики, її суть і особливості запровадження в Україні. Відбудова народного господарства на принципах непу. Проголошення курсу на індустріалізацію. Обмеження чинності принципів непу.

Тема 10 Суспільно-політичне й духовне життя в УСРР у 1920-х рр.

Входження УСРР до складу СРСР. Участь керівництва республіки у політичній боротьбі у зв'язку з утворенням СРСР. Національно-державне будівництво. Українізація: її мета та труднощі. Суспільно-політичне життя. Утвердження більшовицької диктатури. Ліквідація інших політичних партій. Посилення антирелігійної боротьби. Боротьба за лідерство в більшовицькому керівництві і участь в ній членів КП(б)У. Розширення повноважень Державного політичного управління (ДПУ). Розвиток культури: заходи з ліквідації неписьменності, народна освіта, культурно-освітня робота, підготовка спеціалістів, вища школа, стан науки, література і мистецтво.

Тема 11 Утвердження тоталітарної політичної системи в УРСР наприкінці 1920-х – у 1930-х рр.

Суперечливість суспільно-політичного розвитку. Завершення формування тоталітарної системи. Тоталітарна система в Україні. Великий терор: масові репресії в Україні. Атмосфера страху. Конституція СРСР 1936 р. Конституція УРСР 1937 р. Розходження між проголошеними гаслами і дійсним життям. Зміни чисельності і соціальної структури населення. Питання про характер радянського суспільства.

Тема 12 Здійснення форсованої індустріалізації в УРСР

Курс на форсовану індустріалізацію. Наростання адміністративно-командних методів у господарській діяльності. Хронологія, джерела і методи індустріалізації. Особливості виконання перших п'ятирічок у галузі промисловості. Наслідки індустріалізації.

Тема 13 Насильницька колективізація сільського господарства в УРСР

Голодомор 1932-1933 рр. Перехід до суцільної колективізації. Політика ліквідації куркульства як класу, її суть і наслідки. Проведення форсованої насильницької колективізації. Дезорганізація сільськогосподарського виробництва. Нищення селянства та його наслідки. Питання про голодомор-геноцид у сучасній історіографії. Завершення колективізації і зміцнення колгоспів в Україні в другій половині 30-х рр.

Тема 14 Культурне будівництво в УРСР

«Розстріляне відродження». Стан культури. Культура і сталінський режим. Згорання українізації. Нищення української інтелігенції Ліквідація неписьменності. Розвиток шкільної освіти. Культурно-освітня робота. Підготовка спеціалістів. Наука. Література і мистецтво.

Тема 15 Західноукраїнські землі в 1920-х – 1930-х рр

Розподіл західноукраїнських земель між Польщею, Румунією і Чехословаччиною. Політичне становище й національні утиски. Стан економіки. Рівень життя населення. Суспільно-політичне життя. Легальні українські партії. Комуністичні організації. Організація українських націоналістів. Культурне життя населення західноукраїнських земель.

Тема 16 Карпатська Україна

Міжнародна ситуація навколо Чехословаччини у 1938 р. Мюнхенська змова. Формування автономії Підкарпатської Русі. Августин Волошин. Карпатська Січ. Проголошення незалежності. Угорська окупація.

Модуль 2. Україна від 1939 р. - до сучасності.

Тема 17 Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)

Загострення міжнародних відносин. Характер дипломатії Сталіна та Гітлера. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. ОУН на передодні війни. Карпатська Україна. Радянсько-німецький пакт про ненапад. Початок Другої світової війни. Вступ радянських військ на територію Західної України та її включення до складу СРСР. Анексія Радянським Союзом Бессарабії та Північної Буковини. Встановлення німецької окупаційної влади на Лемківщині, Підляшші та Холмщині. Радянська західних областей України.

Тема 18 Військові дії на території Української РСР 1941-1942 рр.

Напад Німеччини на СРСР. Україна в планах “блискавичної війни”. Воєнно-мобілізаційні акції радянського уряду. “Акт проголошення відновлення Української держави” 30 червня 1941 р. Оунівське підпілля 1941-1942 рр. Оборонні бої (літо-осінь 1941 р). Оборона Києва. Стратегічні прорахунки радянського командування. Поразка Південно-Західного фронту. Оборона Севастополя й Одеси.

Тема 19 Окупаційний режим на території України.

Територіальний розподіл України. Нацистський “новий порядок”. Окупаційна політика. Адміністративний устрій окупованих територій та його особливості. Система управління окупованими територіями України. Трагедія Бабиного Яру. Економічне та культурне пограбування України.

Тема 20 Рух опору на українських територіях в ході Другої світової війни.

Антифашистський рух в Україні та його дві течії. Радянське підпілля та партизанський рух 1941–1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА). Особливості національно-визвольного руху в 1943 – 44 рр. Антипольський фронт боротьби. «Волинська трагедія». Рух Бульби – Боровця. Створення дивізії СС «Галичина».

Тема 21 Звільнення території Української РСР 1943-1944 рр. Підсумки війни.

Контрнаступ радянських військ у 1943 р. Перемога під Сталінградом, Курська битва, наступ на Лівобережжі, визволення Донбасу. “Східний вал”. Визволення Києва. Антигітлерівська боротьба в тилу. Січнево-лютневий наступ 1944 р. Корсунь-Шевченківська битва. Весняний наступ на українських фронтах. Кримська наступальна операція. Примусове виселення з Криму татар, вірмен, греків. Очищення території України від окупаційних військ. Український народ та його праця в тилу задля перемоги. Початок відбудови господарства республіки. Реевакуація виробничих і людських ресурсів в Україні. Демографічні, політичні, економічні й культурні втрати України в роки війни.

Тема 22 Політико-міжнародний статус української республіки в кінці війни.

Українська РСР на міжнародній арені: участь України у заснуванні і роботі ООН. Політичний і економічний статус республіки в світовому співтоваристві. Вирішення питання кордонів УРСР: входження Закарпатської області до складу Української республіки.

Тема 23 Українська РСР у перші повоєнні роки (1946—1947 рр.).Встановлення тоталітарного режиму у західних областях УРСР (1946—1950 рр.).

Адміністративно-територіальні зміни в УРСР після війни. Внутрішньополітичне та економічне становище республіки. Особливості відбудови промисловості. Відновлення довоєнної структури промисловості. Голод 1946–1947 рр., його причини, масштаби, наслідки. Проблеми відбудови сільського господарства. Грошова реформа та її наслідки. Ліквідація карткової системи.Радянізація Західної України. Формування органів місцевої влади. Колективізація західноукраїнського села. Львівський церковний собор 1946 р. і ліквідація Української греко-католицької церкви (УГКЦ) та об’єднання з РПЦ. Масові репресії та депортації населення. Операція “Вісла”. Придушення збройного опору ОУН–УПА.

Тема 24 Політичні та соціально-економічні зміни в Україні у 50-х - першій половині 60-х рр. ХХ ст.

Початок десталінізації в Україні. Реабілітації першої половини 50-х років. Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. Відбудова системи народної освіти. Запровадження обов'язкової семирічної освіти. Наука і культура. Боротьба з "космополітизмом". ХХ з'їзд КПРС та Україна. Початок політичних реабілітацій. Аграрна політика кінця 50-х — першої половини 60-х років. Реформи М. Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер, загальна спрямованість і значення.

Тема 25 Наростання застійних явищ (друга половина 60-х – початок 80-х рр.) ХХ ст.

Реформи середини 60-х років. Наростання економічної кризи. Перетворення України на зону екологічного лиха. Занепад колгоспно-радгоспної системи. Ідеологізація культурного життя. Курс на "зближення і злиття націй" та посилення русифікації. Науково-технічна революція і наука в Україні. Конституція УРСР 1978 р. П. Шелест, зміщення його з посади першого секретаря ЦК КПУ. Україна в єдиному народногосподарському комплексі СРСР за часів В. Щербицького. Зміни вищого партійно-державного керівництва після смерті Л. Брежнєва.

Тема 26 Опозиційний рух в радянській Україні в кінці 60-х – на початку 80-х рр. ХХ ст.

Причини опозиційного руху в радянській Україні. Протести інтелігенції проти арештів правозахисників. Форми діяльності дисидентів. Утворення Української Гельсінкської спілки (УГС): мета і форми діяльності. М. Руденко, Л. Лук'яненко, С. Караванський, О. Мешко та ін. Причини існування релігійного дисидентства. Боротьба за легалізацію Української греко-католицької церкви (УГКЦ). Й. Тереля. Борець за права православних віруючих В. Романюк. Значення опозиційного руху. Причини появи й особливості дисидентського руху в Україні. Українська робітничо-селянська спілка Л. Лук'яненка. "Інтернаціоналізм чи русифікація?" І. Дзюби. Репресії проти дисидентів і значення їхньої діяльності.

Тема 27 «Перебудова» (квітень 1985 – 1991 рр.). Україна на шляху національно-державного відродження (1986-1991 рр.)

Пошуки шляхів виходу з кризи. Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя. Погіршення економічної ситуації в Україні у другій половині 80-х років. Чорнобильська катастрофа. Загострення міжнаціональних відносин. Зростання політичної активності суспільства. Гласність. Створення нових громадських об'єднань. Відновлення Української Гельсінкської спілки. Політичні клуби. Початок формування Народного руху. Багатопартійність в Україні. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Урядова криза. Жовтневий страйк 1991 р. студентської молоді в Києві. Проблема українізації та визначення статусу української мови. «Закон про мови Української РСР» та його реалізація. Зміни в ставленні держави до церкви. Спроба державного перевороту в СРСР і Україні. Акт проголошення незалежності України. Припинення діяльності Компартії України.

Тема 28 Україна в перші роки незалежності (1991–1994 рр.). Формування правової бази та владних структур незалежної України.

Крах тоталітарної держави СРСР: реформа виконавчої влади України. Введення інституту президентства. Референдум 1 грудня 1991 р. Л. М. Кравчук. Динаміка політичного життя. Створення інституту Адміністрації президента та його трансформація від Державної думи до Соціально-економічної ради Президента України. Жовтнева 1992 р. криза уряду. Кабінет міністрів Л. Кучми, його концепція реформування України. Підсумки діяльності Верховної Ради. І. Плющ. Вибори до Верховної Ради та їх наслідки. Співвідношення сил у новій Верховній Раді, фракції та депутатські групи О. Мороз — Голова Верховної Ради. Культурне життя: всесвітній форум українців у Києві. Консолідація з українською діаспорою. Створення правової бази розвитку України як демократичної держави. Становлення владних структур незалежної України. Формування Збройних сил і Військово-Морського флоту, Національної гвардії, Служби безпеки. Запровадження національної грошової одиниці та інших інститутів державності. Незалежність та перегрупування політичних сил. Трансформація Руху та його розкол. Особливості багатопартійності в Україні.

Тема 29 Утвердження України як повноправного суб'єкта міжнародних відносин.

Українська РСР на міжнародній арені: нове політичне мислення в міжнародних відносинах. Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД). УРСР в ООН. Взаємозв'язки і співробітництво між УРСР і українською діаспорою. Розширення зв'язків України з зарубіжними країнами після проголошення незалежності. Створення Міжнародної асоціації українців (МАУ) і Республіканської асоціації українців (РАУ).

Тема 30 Україна в умовах незалежності (1994–2004 рр.).

Вибори президента України (1994 р.). Обрання президентом Л. Д. Кучми, його соціально-економічна та політична платформа. Кабінет Міністрів як ланка виконавчої влади. Прем'єр-міністр Є. Марчук та його відставка. П'ятий прем'єр-міністр П. Лазаренко. Конституційний процес, прийняття Конституції України (1996). Активізація соціальних реформ наприкінці 90-х років ХХ ст. Кабінет Міністрів В. Пустовойтенка, В. Ющенко та їх економічна діяльність. Основні напрями зовнішньої політики України. Участь України у загальноєвропейському процесі. Діяльність України в ООН. Українсько-російські відносини. Україна та СНД. Приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Меморандум про гарантії безпеки України. Позаблоковий статус України. Вступ України до Ради Європи. Україна та Всесвітній банк.

Тема 31 Україна в умовах незалежності (2004–2013 рр.).

Причини «Помаранчевої революції» та її вплив на державотворчі процеси в Україні (2004-2010 рр.). Президентство В. Ющенко. Діяльність Кабінету Міністрів А. Кінаха, Ю. Тимошенко, В. Януковича. Утвердження принципів плюралізму в ідеологічно-культурній царині. Національне відродження на межі ХХ–ХХІ ст. в Україні. Створення національнокультурних товариств і об'єднань, навчальних закладів. Соціально – економічний та політичний стан України за президенства В. Януковича. Політична еліта та опозиція в Україні. Зовнішня політика України та її роль в світовому процесі. Вхідження України до Ради Європи. Особливості соціально-економічного, культурно-релігійного та політичного життя в Україні 2010 – 2013рр.

Тема 32 Україна в умовах незалежності (2014–2020 рр.). Сучасна Україна.

«Революція гідності». Президентська кампанія 2014 р. Зовнішня та внутрішня політика П. Порошенка: успіхи та прорахунки. Російська анексія криму. Війна на Сході України (2014 – 2020р.р.): причини та наслідки для держави. Крим в умовах російсько – української війни. Вибори в Україні 2019р. В.Зеленський – президент України. Суспільно-політичні трансформації в сучасній Україні. Суспільна динаміка та опозиційність. Місце та роль України в сучасному геополітичному просторі. Проблеми входження України до ЄС та блоку НАТО. Розвиток культури та реформаційні процеси в освіті. Україна-COVID. Російсько-українська війна.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Визначати особливості суспільно-політичного, міжнародного, економічного, культурного розвитку України від початку ХХ ст і до сучасності.
РН2	Логічно висловлювати і обґрунтовувати свої думки; робити узагальнюючі висновки.Вибирати дискусійні питання, теоретично пояснювати, критично осмислювати та порівнювати факти, явища, події.
РН3	Усвідомлювати загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу від початку ХХ ст. до сучасності.
РН4	Застосовувати основні поняття і терміни з історії новітнього періоду в професійній діяльності. Оцінювати досягнення та історичний досвід.
РН5	Орієнтуватися в сучасному полікультурному середовищі, підтримувати міжкультурний діалог.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПР7	Демонструвати знання основ фундаментальних і прикладних наук (педагогіки, психології, історичних дисциплін, правознавства та методики їх навчання), оперувати їх базовими категоріями та поняттями.
ПР14	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПР15	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПР16	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
ПР17	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПР18	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПР19	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
ПР22	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.
СН2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН3	Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.
СН4	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, критично її оцінювати.
СН5	Здатність зберігати та пропагувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Основні джерела та література	
Лк1 "Вступ. Предмет і завдання курсу. Основні джерела та література" (денна) Предмет і завдання курсу історії України (1917-1939 рр.). Історія України в контексті світової історії. Міжпредметні зв'язки у вивченні історії України. Періодизація курсу, характеристика його головних етапів. Значення курсу "Історія України" для фахової підготовки і виховання громадянської позиції та патріотизму, вироблення національної свідомості. Історіографія і джерела історії України даного періоду.	
Тема 2. Україна в період демократичної революції в Росії	
Лк2 "Україна в період демократичної революції в Росії" (денна) Лютнева демократична революція і Україна. Політична боротьба та революційні виступи у березні – на початку липня 1917 р. Розгортання національно-визвольного руху. Утворення Української Центральної Ради. М. Грушевський. Всеукраїнський національний конгрес. I Універсал. Проголошення курсу на автономію України. II Універсал Центральної Ради. Утворення Української Центральної Ради. М. Грушевський. Всеукраїнський національний конгрес. I Універсал. Проголошення курсу на автономію України. II Універсал Центральної Ради.	

Пр1 "Україна в період демократичної революції в Росії" (денна)

Предмет і завдання курсу історії України (1917-1939 рр.). Періодизація курсу. Історіографія і джерела історії України даного періоду. 2. Історіографія та джерела Української революції. 3. Причини, характер і мета Української революції. 4. Лютнева демократична революція і Україна.

Пр2 "Утворення УЦР. На шляху розбудови автономії України" (денна)

5. Розгортання національно-визвольного руху. Утворення Української Центральної Ради (березень-травень 1917 р.). 6. I та II Універсал УЦР. Проголошення курсу на автономію України. 7. Назрівання політичної кризи (липень – жовтень 1917 р.). 8. Робітничий, селянський та солдатський рухи. Ради.

Тема 3. Українська Народна Республіка (XI.1917 – IV.1918)

Лк3 "Українська Народна Республіка наприкінці 1917 р." (денна)

Жовтневе збройне повстання більшовиків у Петрограді. III Універсал Центральної Ради. Утворення Української Народної Республіки. Перший Всеукраїнський з'їзд рад у Києві. З'їзд рад у Харкові. Утворення радянської УНР. Більшовицькі плани перебудови державного і суспільного ладу і початок їх втілення в життя. Оголошення Раднаркомом Росії війни Центральній Раді. Боротьба за владу в Україні. IV Універсал Центральної Ради. Проголошення незалежності Української Народної Республіки. Участь представників Центральної Ради в мирних переговорах у Брест-Литовську. Мирний договір УНР з країнами Четверного союзу. Зайняття німецькими та австро-угорськими військами України. Криза Центральної Ради навесні 1918 р. Місце Центральної Ради в історії України і причини її поразки.

Пр3 "Українська Народна Республіка (XI.1917 – IV.1918)" (денна)

1. Жовтневе збройне повстання більшовиків у Петрограді. Національне питання в політиці більшовиків. 2. Перехід влади в Україні до УЦР. III Універсал. 3. Спроби захоплення більшовиками влади в Україні. Перша радянсько-українська війна. 4. IV Універсал Центральної Ради. Переговори і мирний договір у Брест-Литовську. 5. Криза і падіння Центральної Ради навесні 1918 р. Причини поразки.

Тема 4. Українська Держава (IV-XII.1918)

Лк4 "Характер гетьманського режиму і політичний курс Української Держави." (денна)

Гетьманський переворот. Основоположні документи, форма, характер і політичний курс Української Держави. П.Скоропадський. Національно-державне будівництво. Культурна політика. Аграрна політика. Заходи в галузі промисловості, транспорту, фінансів. Зовнішня політика П.Скоропадського. Крим і Кубань у політиці П.Скоропадського. Стосунки режиму з українськими партіями. Український національно-державний союз, його еволюція. Селянський рух. Утворення Директорії. «Федеративна» грамота гетьмана, її причини і наслідки. Початок повстання проти гетьманського режиму та його падіння.

Пр4 "Українська Держава" (денна)

1. Гетьманський переворот. Основоположні документи, форма, характер і політичний курс Української Держави. 2. П.Скоропадський. Національно-державне будівництво. Культурна політика. 3. Аграрна політика. Заходи в галузі промисловості, транспорту, фінансів. 4. Зовнішня політика П.Скоропадського. Крим і Кубань у політиці П.Скоропадського. 5. Стосунки режиму з українськими партіями. «Федеративна» грамота гетьмана і її наслідки

Тема 5. Боротьба за владу в Україні в 1919 р.

Лк5 "Внутрішня і зовнішня політика Директорії" (денна)

Відновлення Української Народної Республіки. Внутрішня і зовнішня політика Директорії. С. Петлюра. В. Винниченко. Друга війна УНР і Радянської Росії. Антантівські війська на півдні України і в Криму, їх відступ і евакуація. Радянська влада в Україні наприкінці 1918 – у першій половині 1919 р. Прийняття першої Конституції УСРР. Діяльність більшовиків з утвердження монопольного панування в суспільстві. Політика “воєнного комунізму”. Україна у другій половині 1919 р. Наступ денікінських військ. Денікінський режим в Україні. Повстанський рух в тилу денікінських військ. Директорія і Українська Галицька Армія в боротьбі за збереження УНР. Селянський повстанський рух. Н. Махно, М. Григор’єв, Д. Терпило (Зелений).

Пр5 "Боротьба за владу в Україні в 1919 р." (денна)

Відновлення Української Народної Республіки. Внутрішня і зовнішня політика Директорії. Друга війна УНР і Радянської Росії. Антантівські війська на півдні України і в Криму, їх відступ і евакуація. Радянська влада в Україні наприкінці 1918 – у першій половині 1919 р. Прийняття першої Конституції УСРР. 1. Політика “воєнного комунізму”. Україна у другій половині 1919 р. Наступ денікінських військ. Денікінський режим в Україні. Повстанський рух. Н. Махно, М. Григор’єв, Д. Терпило (Зелений)

Тема 6. Завершальний етап Української національно-демократичної революції (кінець 1919-1921 рр.)

Лк6 "Радянська влада в Україні наприкінці 1919 р. – у 1920 р." (денна)

Розгром денікінців. Радянська влада в Україні наприкінці 1919 р. – у 1920 р. Державне і господарське будівництво в УСРР. Утвердження однопартійної системи влади. Посилення політики “воєнного комунізму”.

Пр6 "Останні спроби боротьби проти більшовиків" (денна)

Режим П.Врангеля та його політика. Розгром білогвардійських військ Врангеля. Кінець армії УНР. Останні збройні спроби повалення більшовицького режиму та їх поразка (кінець 1920-1921 рр.). Ліквідація селянського повстанського руху і національного підпілля. Листопадовий рейд. Продовження селянської повстанської боротьби проти більшовиків. Ліквідація регулярного фронту Армії УНР. Зимовий похід. Варшавський договір. Радянсько-польська війна 1920 р. Ризький мир. Радянська влада в Україні наприкінці 1919 р. – у 1920 р. Державне і господарське будівництво в УСРР. Утвердження однопартійної системи. Ліквідація регулярного фронту Армії УНР. І Зимовий похід. Варшавський договір. Ризький мир. Режим П.Врангеля та його політика. Останні збройні спроби повалення більшовицького режиму (кінець 1920-1921 рр.)

Тема 7. Західноукраїнські землі в період національно-демократичної революції. ЗУНР

Лк7 "Утворення ЗУНР" (денна)

Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Розбудова державності. Акт злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 р. Війна з Польщею. Падіння ЗУНР. Утворення Галицької СРР. Захоплення українських земель Польщею. Національно-визвольний рух у Північній Буковині. Загарбання краю Румунією. Особливості національного руху на Закарпатті. Включення краю до складу Чехословаччини.

Пр7 "Західноукраїнські землі в період національно-демократичної революції. ЗУНР" (денна)

Революційні події 1918 р. на західноукраїнських землях. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки. Акт злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 р. Війна з Польщею. Падіння ЗУНР. Утворення Галицької СРР. Захоплення українських земель Польщею. Національно-визвольний рух у Північній Буковині та Закарпатті. Входження до складу Румунії та Чехословаччини.

Тема 8. Культура України в період національно-демократичної революції

Лк8 "Культура України в період національно-демократичної революції" (денна)

Політика українських урядів у сфері культури і міжнаціональних відносин. Національно-культурне будівництво за Центральної Ради, П.Скоропадського, Директорії. Антиукраїнська культурна політика білогвардійських режимів, спроби її модифікації. Еволюція політики більшовицької влади в українському питанні. Руйнування і політизація культурно-освітньої сфери. Система освіти, її трансформації. Книговидання і періодична преса. Наука. Мистецтво

Пр8 "Культура України в період національно-демократичної революції" (денна)

Політика українських урядів у сфері культури і міжнаціональних відносин. Національно-культурне будівництво за Центральної Ради, П.Скоропадського, Директорії. Еволюція політики більшовицької влади в українському питанні. Заходи у культурно-освітній сфері. Наука. Мистецтво.

Тема 9. Здійснення нової економічної політики в економіці УСРР (1921-1928 рр.)

Лк9 ""Здійснення нової економічної політики в економіці УСРР (1921-1928 рр.)" (денна)

УСРР після закінчення Громадянської війни: міжнародне та внутрішнє становище України. Голод 1921-1923 рр. Перехід до нової економічної політики, її суть і особливості запровадження в Україні. Відбудова народного господарства на принципах непу. Проголошення курсу на індустріалізацію. Обмеження чинності принципів непу

Пр9 "Здійснення нової економічної політики в економіці УСРР (1921-1928 рр.)" (денна)

УСРР після закінчення Громадянської війни: міжнародне та внутрішнє становище України. Криза політики «воєнного комунізму». Голод 1921-1923 рр. Перехід до нової економічної політики, її суть і особливості запровадження в Україні. Відбудова народного господарства на принципах непу. Проголошення курсу на індустріалізацію.

Тема 10. Суспільно-політичне й духовне життя в УСРР у 1920-х рр.

Лк10 "Суспільно-політичне й духовне життя в УСРР у 1920-х рр." (денна)

Входження УСРР до складу СРСР. Участь керівництва республіки у політичній боротьбі у зв'язку з утворенням СРСР. Національно-державне будівництво. Українізація: її мета та труднощі. Суспільно-політичне життя. Утвердження більшовицької диктатури. Ліквідація інших політичних партій. Посилення антирелігійної боротьби. Боротьба за лідерство в більшовицькому керівництві і участь в ній членів КП(б)У. Розширення повноважень Державного політичного управління (ДПУ). Розвиток культури: заходи з ліквідації неписьменності, народна освіта, культурно-освітня робота, підготовка спеціалістів, вища школа, стан науки, література і мистецтво.

Пр10 "Суспільно-політичні процеси в УСРР у 1920-х рр" (денна)

Утворення СРСР. Статус УСРР. Політика «українізації». Суспільно-політичне життя. Утвердження більшовицької диктатури. Розвиток культури: освіта, наука. Література і мистецтво. Релігійне життя. УАПЦ.

Тема 11. Утвердження тоталітарної політичної системи в УРСР наприкінці 1920-х – у 1930-х рр.

Лк11 "Завершення формування тоталітарної системи." (денна)

Суперечливість суспільно-політичного розвитку. Завершення формування тоталітарної системи. Тоталітарна система в Україні. Великий терор: масові репресії в Україні. Атмосфера страху.

Пр11 "Утвердження тоталітарної політичної системи в УРСР наприкінці 1920-х – у 1930-х рр." (денна)

Суперечливість суспільно-політичного розвитку. Завершення формування тоталітарної системи. Великий терор: масові репресії в Україні. Конституція СРСР 1936 р. Конституція УРСР 1937 р. Розходження між проголошеними гаслами і дійсним життям. Зміни чисельності і соціальної структури населення. Питання про характер радянського суспільства.

Тема 12. Здійснення форсованої індустріалізації в УРСР

Лк12 ""Форсована індустріалізація" (денна)

Курс на форсовану індустріалізацію. Наростання адміністративно-командних методів у господарській діяльності. Хронологія, джерела і методи індустріалізації. Особливості виконання перших п'ятирічок у галузі промисловості. Наслідки індустріалізації.

Пр12 ""Здійснення форсованої індустріалізації в УРСР" (денна)

Курс на форсовану індустріалізацію. Адміністративно-командні методи у господарській діяльності. «Стаханівський» рух. Особливості виконання перших п'ятирічок у галузі промисловості. Результати і наслідки індустріалізації

Тема 13. Насильницька колективізація сільського господарства в УРСР

Лк13 ""Суцільна колективізація сільського господарства в Україні"" (денна)

Перехід до суцільної колективізації. Політика ліквідації куркульства як класу, її суть і наслідки. Проведення форсованої насильницької колективізації. Дезорганізація сільськогосподарського виробництва.

Пр13 ""Суть і методи політики суцільної колективізації"" (денна)

Суть політики «калективізації». Перехід до «суцільної колективізації». Опір селянства колективізації. Політика ліквідації куркульства як класу, її суть і наслідки. Голодомор 1932-1933 рр. Нищення селянства. Колективізація і голодомор на Сумщині. Завершення колективізації і зміцнення колгоспів в Україні в другій половині 30-х рр.

Тема 14. Культурне будівництво в УРСР

Лк14 "Культурне будівництво в УРСР" (денна)

«Розстріляне відродження». Стан культури. Культура і сталінський режим. Згорання українізації. Нищення української інтелігенції Ліквідація неписьменності. Розвиток шкільної освіти. Культурно-освітня робота. Підготовка спеціалістів. Наука. Література і мистецтво.

Пр14 "Культурне будівництво в УРСР" (денна)

1. «Розстріляне відродження». 2. Розвиток системи освіти. Початок русифікації. 3. Розвиток науки. 4. Література і мистецтво.

Тема 15. Західноукраїнські землі в 1920-х – 1930-х рр

Лк15 "Західноукраїнські землі у складі Польщі" (денна)

Входження західноукраїнських земель до складу Польщі. Політичне становище й національні утиски. Стан економіки. Рівень життя населення. Політичне становище й національна політика. Стан економіки. Рівень життя населення. Суспільно-політичне життя. Легальні українські партії. Культурне життя населення західноукраїнських земель. життя. Легальні українські партії. Комуністичні організації. Організація українських націоналістів.

Пр15 "Західноукраїнські землі у складі Польщі"" (денна)

Західноукраїнські землі в складі Польщі. Українські партії і громадські організації в Польщі. Організація українських націоналістів. Північна Буковина і Бессарабія в складі Румунії. Закарпаття в складі Чехословаччини. Суспільно-політичне і культурне життя української діаспори.

Тема 16. Карпатська Україна

Лк16 ""Карпатська Україна" (денна)

Міжнародна ситуація навколо Чехословаччини у 1938 р. Мюнхенська змова. Формування автономії Підкарпатської Русі. Августин Волошин. Карпатська Січ. Проголошення незалежності. Угорська окупація.

<p>Пр16 "Карпатська Україна" (денна)</p> <p>1. Міжнародна ситуація навколо Чехословаччини у 1938 р. Мюнхенська змова. 2. Формування автономії Підкарпатської Русі. Августин Волошин. Карпатська Січ. 3. Проголошення незалежності. Угорська окупація</p>
<p>Тема 17. Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)</p>
<p>Лк17 "Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)" (денна)</p> <p>Загострення міжнародних відносин. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. ОУН напередодні війни. Карпатська Україна. Радянсько-німецький пакт про ненапад. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної Армії на територію Західної України та її включення до складу СРСР. Анексія Радянським Союзом Бессарабії та Північної Буковини. Встановлення німецької окупаційної влади на Лемківщині, Підляшші та Холмщині. Радянізація західних областей України.</p>
<p>Пр17 "Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)" (денна)</p> <p>Загострення міжнародних відносин. Характер дипломатії Сталіна та Гітлера. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Карпатська Україна. Радянсько-німецький пакт про ненапад. Початок Другої світової війни. Військові дії на території Польщі та Західній Україні. Радянізація західних областей України.</p>
<p>Тема 18. Військові дії на території Української РСР 1941-1942 рр.</p>
<p>Лк18 "Військові дії на території Української РСР 1941-1942 рр." (денна)</p> <p>Напад Німеччини на СРСР. Воєнно-мобілізаційні акції радянського уряду. "Акт проголошення відновлення Української держави" 30 червня 1941 р. Оборонні бої (літо-осінь 1941 р). Стратегічні прорахунки радянського командування.</p>
<p>Пр18 "Військові дії на території Української РСР 1941-1942 рр." (денна)</p> <p>Напад Німеччини на СРСР. Україна в планах "блискавичної війни". "Акт проголошення відновлення Української держави" 30 червня 1941 р. Оунівське підпілля 1941-1942 рр. Оборонні бої (літо-осінь 1941 р). Оборона Києва. Поразка Південно-Західного фронту. Героїчна оборона Севастополя й Одеси.</p>
<p>Тема 19. Окупаційний режим на території України.</p>
<p>Лк19 "Окупаційний режим на території України." (денна)</p> <p>Територіальний розподіл України. План "Ост". Адміністративний устрій окупованих територій та його особливості. Система управління окупованими територіями України. Економічне та культурне пограбування України.</p>
<p>Пр19 "Окупаційний режим на території України." (денна)</p> <p>Територіальний розподіл України. Нацистський "новий порядок". Адміністративний устрій окупованих територій та його особливості. Система управління окупованими територіями України. Трагедія Бабиного Яру. Економічне та культурне пограбування України.</p>
<p>Тема 20. Рух опору на українських територіях в ході Другої світової війни.</p>

<p>Лк20 "Рух опору на українських територіях в ході Другої світової війни." (денна)</p> <p>Антифашистський рух в Україні та його дві течії. Радянське підпілля та партизанський рух 1941–1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА). Особливості національно-визвольного руху в 1943 – 44 рр.</p>
<p>Пр20 "Рух опору на українських територіях в ході Другої світової війни." (денна)</p> <p>Антифашистський рух в Україні та його дві течії. Радянське підпілля та партизанський рух 1941–1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА). Особливості національно-визвольного руху в 1943 – 44 рр. Антипольський фронт боротьби. «Волинська трагедія». Рух Бульби – Боровця. Створення дивізії СС «Галичина».</p>
<p>Тема 21. Звільнення території Української РСР 1943-1944 рр. Підсумки війни.</p>
<p>Лк21 "Звільнення території Української РСР 1943-1944 рр." (денна)</p> <p>Контрнаступ радянських військ у 1943 р. Військові дії 1943-44 рр. Праця в тилу задля перемоги. Початок відбудови господарства республіки. Реевакуація виробничих і людських ресурсів в Україні. Демографічні, політичні, економічні й культурні втрати України в роки війни.</p>
<p>Пр21 "Звільнення території Української РСР 1943-1944 рр." (денна)</p> <p>Контрнаступ радянських військ у 1943 р. Перемога під Сталінградом, Курська битва, наступ на Лівобережжі, визволення Донбасу. “Східний вал”. Визволення Києва. Антигітлерівська боротьба в тилу. Січнево-лютневий наступ 1944 р. Корсунь-Шевченківська битва. Весняний наступ на українських фронтах. Кримська наступальна операція. Примусове виселення з Криму татар, вірмен, греків. Очищення території України від окупаційних військ. Реевакуація виробничих і людських ресурсів в Україні. Демографічні, політичні, економічні й культурні втрати України в роки війни.</p>
<p>Тема 22. Політико-міжнародний статус української республіки в кінці війни.</p>
<p>Лк22 "Політико-міжнародний статус української республіки в кінці війни." (денна)</p> <p>Українська РСР на міжнародній арені: участь України у заснуванні і роботі ООН. Політичний і економічний статус республіки в світовому співтоваристві. Вирішення питання кордонів УРСР: входження Закарпатської області до складу Української республіки.</p>
<p>Пр22 "Політико-міжнародний статус української республіки в кінці війни." (денна)</p> <p>Українська РСР на міжнародній арені. Участь України у заснуванні і роботі ООН. Вирішення питання кордонів УРСР: входження Закарпатської області до складу Української республіки.</p>
<p>Тема 23. Українська РСР у перші повоєнні роки (1946—1947 рр.).Встановлення тоталітарного режиму у західних областях УРСР (1946—1950 рр.).</p>

Лк23 "Українська РСР у перші повоєнні роки (1946—1947 рр.)." (денна)

Адміністративно-територіальні зміни в УРСР після війни. Особливості відбудови промисловості. Голод 1946–1947 рр. Проблеми відбудови сільського господарства. Грошова реформа. Ліквідація карткової системи. Радянізація Західної України. Львівський церковний собор 1946 р. і ліквідація Української греко-католицької церкви (УГКЦ) та об'єднання з РПЦ. Репресії та депортації населення. Операція "Вісла". Придушення збройного опору ОУН–УПА.

Пр23 "Українська РСР у перші повоєнні роки (1946—1947 рр.)." (денна)

Адміністративно-територіальні зміни в УРСР після війни. Внутрішньополітичне та економічне становище республіки. Особливості відбудови промисловості. Відновлення довоєнної структури промисловості. Голод 1946–1947 рр., його причини, масштаби, наслідки. Проблеми відбудови сільського господарства. Грошова реформа та її наслідки. Ліквідація карткової системи. Радянізація Західної України. Формування органів місцевої влади. Колективізація західноукраїнського села. Львівський церковний собор 1946 р. і ліквідація Української греко-католицької церкви (УГКЦ) та об'єднання з РПЦ. Масові репресії та депортації населення. Операція "Вісла". Придушення збройного опору ОУН–УПА.

Пр24 "Тема 23. Українська РСР у першВстановлення тоталітарного режиму у західних областях УРСР (1946—1950 рр.)." (денна)

Радянізація Західної України. Формування органів місцевої влади. Колективізація західноукраїнського села. Львівський церковний собор 1946 р. і ліквідація Української греко-католицької церкви (УГКЦ) та об'єднання з РПЦ. Масові репресії та депортації населення. Операція "Вісла". Придушення збройного опору ОУН–УПА.

Тема 24. Політичні та соціально-економічні зміни в Україні у 50-х - першій половині 60-х рр. ХХ ст.

Лк24 "Політичні зміни в Україні у 50-х роках ХХ ст." (денна)

Початок десталінізації в Україні. Реабілітації першої половини 50-х років. Передача Кримської області до складу УРСР. Відбудова системи народної освіти. Наука і культура. ХХ з'їзд КПРС та Україна. Аграрна політика кінця 50-х — першої половини 60-х років. Реформи М. Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер, загальна спрямованість і значення. Прихід до влади Л. Брежнєва і поглиблення засилля партії. Поступ науково-технічної рсволюції. Галузеві диспропорції у промисловості, сільському господарстві, їх негативні наслідки.

Пр25 "Політичні зміни в Україні у 50-х роках ХХ ст." (денна)

Початок десталінізації в Україні. Реабілітації першої половини 50-х років. Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. Відбудова системи народної освіти. Запровадження обов'язкової семирічної освіти. Наука і культура. Боротьба з "космополітизмом". ХХ з'їзд КПРС та Україна. Початок політичних реабілітацій. Аграрна політика кінця 50-х — першої половини 60-х років. Реформи М. Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер, загальна спрямованість і значення. Прихід до влади Л. Брежнєва і поглиблення засилля партії. Поступ науково-технічної рсволюції. Галузеві диспропорції у промисловості, сільському господарстві, їх негативні наслідки.

Тема 25. Наростання застійних явищ (друга половина 60-х – початок 80-х рр.) ХХ ст.

Лк25 "Наростання застійних явищ (друга половина 60-х – початок 80-х рр.) ХХ ст." (денна)

Реформи середини 60-х років. Наростання економічної кризи. Перетворення України на зону екологічного лиха. Занепад колгоспно-радгоспної системи. Конституція УРСР 1978 р. П. Шелест. В. Щербицький. Ідеологізація культурного життя. Курс на “зближення і злиття націй” та посилення русифікації. Науково-технічна революція і наука в Україні.

Пр26 "Наростання застійних явищ (друга половина 60-х – початок 80-х рр.) ХХ ст." (денна)

Реформи середини 60-х років, згорання консерваторами партійно-державного керівництва. Деформації в структурі економіки України. Наростання економічної кризи. Перетворення України на зону екологічного лиха. Занепад колгоспно-радгоспної системи. Стан науки та її вплив на виробництво. Конституція УРСР 1978 р. П. Шелест, зміщення його з посади першого секретаря ЦК КПУ. Україна в єдиному народногосподарському комплексі СРСР за часів В. Щербицького. Зміни вищого партійно-державного керівництва. Ідеологізація культурного життя. Курс на “зближення і злиття націй” та посилення русифікації. Науково-технічна революція і наука в Україні.

Тема 26. Опозиційний рух в радянській Україні в кінці 60-х – на початку 80-х рр. ХХ ст.

Лк26 "Опозиційний рух в радянській Україні в кінці 60-х – на початку 80-х рр. ХХ ст." (денна)

Опозиційний рух в радянській Україні. Форми діяльності дисидентів. Українська Гельсінкська спілка (УГС).. Релігійне дисидентство. Боротьба за легалізацію Української греко-католицької церкви (УГКЦ). Значення опозиційного руху.

Пр27 "Опозиційний рух в радянській Україні в кінці 60-х – на початку 80-х рр. ХХ ст." (денна)

Причини опозиційного руху в радянській Україні. Протести інтелігенції проти арештів правозахисників. Форми діяльності дисидентів. Утворення Української Гельсінкської спілки (УГС): мета і форми діяльності. М. Руденко, Л. Лук'яненко, С. Караванський, О. Мешко та ін. Причини існування релігійного дисидентства. Боротьба за легалізацію Української греко-католицької церкви (УГКЦ). Й. Тереля. Борець за права православних віруючих В. Романюк. Значення опозиційного руху. Причини появи й особливості дисидентського руху в Україні. Українська робітничо-селянська спілка Л. Лук'яненка. “Інтернаціоналізм чи русифікація?” І. Дзюби. Репресії проти дисидентів і значення їхньої діяльності.

Тема 27. «Перебудова» (квітень 1985 – 1991 рр.). Україна на шляху національно-державного відродження (1986-1991 рр.)

Лк27 "Українська РСР в роки «перебудови» (квітень 1985 – 1991 рр.)." (денна)

М. Горбачов і пошуки шляхів виходу з кризи. Чорнобильська катастрофа. Загострення міжнаціональних відносин. Зростання політичної активності суспільства. Гласність. Відновлення Української Гельсінкської спілки. Початок формування Народного руху. Багатопартійність в Україні. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Урядова криза. Проблема українізації та визначення статусу української мови. Зміни в ставленні держави до церкви. Спроба державного перевороту в СРСР і Україні. Акт проголошення незалежності України. Референдум 1 грудня 1991 р., вибори президента України. Л. Кравчук. Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД).

Пр28 "Українська РСР в роки «перебудови» (квітень 1985 – 1991 рр.)." (денна)

М. Горбачов і пошуки шляхів виходу з кризи. Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя. Погіршення економічної ситуації в Україні у другій половині 80-х років. Чорнобильська катастрофа. Недієздатність колгоспно-радгоспної системи. Зростання інфляції та дефіциту державного бюджету. Скорочення обсягів суспільного виробництва. Зменшення національного доходу України. Загострення міжнаціональних відносин. Зростання політичної активності суспільства. Гласність. Створення нових громадських об'єднань. Відновлення Української Гельсінкської спілки. Політичні клуби. Початок формування Народного руху. Багатопартійність в Україні. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Жовтневий страйк 1991 р. студентської молоді в Києві. «Закон про мови Української РСР» та його реалізація. Спроба державного перевороту в СРСР і Україні. Акт проголошення незалежності України. Припинення діяльності Компартії України. Референдум 1 грудня 1991 р., вибори президента України. Л. Кравчук. Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД). Затвердження національної символіки України.

Пр29 "Україна на шляху національно-державного відродження (1986-1991 рр.)." (денна)

Створення нових громадських об'єднань. Відновлення Української Гельсінкської спілки. Політичні клуби. Початок формування Народного руху. Багатопартійність в Україні. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Жовтневий страйк 1991 р. студентської молоді в Києві. «Закон про мови Української РСР» та його реалізація. Спроба державного перевороту в СРСР і Україні. Акт проголошення незалежності України. Припинення діяльності Компартії України. Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД). Затвердження національної символіки України.

Тема 28. Україна в перші роки незалежності (1991–1994 рр.). Формування правової бази та владних структур незалежної України.

Лк28 "Україна в перші роки незалежності (1991–1994 рр.)" (денна)

Реформа виконавчої влади України. Введення інституту президентства. Референдум 1 грудня 1991 р. Л. М. Кравчук. Жовтнева 1992 р. криза уряду. Кабінет міністрів Л. Кучми, його концепція реформування України. Вибори до Верховної Ради та їх наслідки. Культурне життя: всесвітній форум українців у Києві. Консолідація з українською діаспорою. Становлення владних структур незалежної України. Формування Збройних сил і Військово-Морського флоту, Національної гвардії, Служби безпеки. Запровадження національної грошової одиниці та інших інститутів державності. Трансформація Руху та його розкол. Особливості багатопартійності в Україні.

Пр30 "Україна в перші роки незалежності (1991–1994 рр.)" (денна)

Крах тоталітарної держави СРСР: реформа виконавчої влади України. Референдум 1 грудня 1991 р. Л. М. Кравчук. Динаміка політичного життя. Створення інституту Адміністрації президента. Жовтнева 1992 р. криза уряду. Кабінет міністрів Л. Кучми, його концепція реформування України. Підсумки діяльності Верховної Ради. І. Плющ. Вибори до Верховної Ради та їх наслідки. Співвідношення сил у новій Верховній Раді, фракції та депутатські групи О. Мороз — Голова Верховної Ради. Культурне життя: всесвітній форум українців у Києві. Консолідація з українською діаспорою. Створення правової бази розвитку України як демократичної держави.

Пр31 "Формування правової бази та владних структур незалежної України." (денна)

Становлення владних структур незалежної України. Формування Збройних сил і Військово-Морського флоту, Національної гвардії, Служби безпеки. Запровадження національної грошової одиниці та інших інститутів державності. Незалежність та перегрупування політичних сил. Трансформація Руху та його розкол. Особливості багатопартійності в Україні.

Тема 29. Утвердження України як повноправного суб'єкта міжнародних відносин.

Лк29 "Утвердження України як повноправного суб'єкта міжнародних відносин." (денна)

Українська РСР на міжнародній арені: нове політичне мислення в міжнародних відносинах. Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД). Взаємозв'язки і співробітництво між Україною і українською діаспорою. Розширення зв'язків України з зарубіжними країнами після проголошення незалежності.

Пр32 "Утвердження України як повноправного суб'єкта міжнародних відносин." (денна)

Денонсація Договору 1922 р. про утворення СРСР. Утворення Співдружності Незалежних Держав (СНД). Розширення зв'язків України з зарубіжними країнами після проголошення незалежності. Створення Міжнародної асоціації українців (МАУ) і Республіканської асоціації українців (РАУ).

Тема 30. Україна в умовах незалежності (1994–2004 рр.).

Лк30 "Україна в умовах незалежності (1994–2004 рр.)." (денна)

Обрання президентом Л. Д. Кучми, його соціально-економічна та політична платформа. Конституційний процес, прийняття Конституції України (1996). Активізація соціальних реформ наприкінці 90-х років ХХ ст. Основні напрями зовнішньої політики України. Українсько-російські відносини. Україна та СНД.

Пр33 "Україна в умовах незалежності (1994–2004 рр.)." (денна)

Вибори президента України (1994 р.). Обрання президентом Л. Д. Кучми, його соціально-економічна та політична платформа. Кабінет Міністрів як ланка виконавчої влади. Прем'єр-міністр Є. Марчук та його відставка. П'ятий прем'єр-міністр П. Лазаренко. Конституційний процес, прийняття Конституції України (1996). Активізація соціальних реформ наприкінці 90-х років ХХ ст. Кабінет Міністрів В. Пустовойтенка, В. Ющенко та їх економічна діяльність. Участь України у загальноєвропейському процесі. Діяльність України в ООН. Україна та СНД. Приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Меморандум про гарантії безпеки України. Позаблоковий статус України. Вступ України до Ради Європи. Україна та Всесвітній банк.

Тема 31. Україна в умовах незалежності (2004–2013 рр.).

Лк31 "Україна в умовах незалежності (2004–2013 рр.)." (денна)

Причини «Помаранчевої революції» та її вплив на державотворчі процеси в Україні (2004-2010 рр.). Президентство В. Ющенко. Соціально – економічний та політичний стан України за президенства В. Януковича. Зовнішня політика України та її роль в світовому процесі. Особливості соціально-економічного, культурно-релігійного та політичного життя в Україні 2010 – 2013р. рр.

Пр34 "Україна в умовах незалежності (2004–2013 рр.)." (денна)

Причини «Помаранчевої революції» та її вплив на державотворчі процеси в Україні (2004-2010 рр.). Президентство В. Ющенко. Діяльність Кабінету Міністрів А. Кінаха, Ю. Тимошенко, В. Януковича. Утвердження принципів плюралізму в ідеологічно-культурній царині. Національне відродження на межі ХХ–ХХІ ст. в Україні. Створення національнокультурних товариств і об'єднань, навчальних закладів. Соціально – економічний та політичний стан України за президенства В. Януковича. Політична еліта та опозиція в Україні. Зовнішня політика України та її роль в світовому процесі. Вхідження України до Ради Європи. Особливості соціально-економічного, культурно-релігійного та політичного життя в Україні 2010 – 2013р. рр.

Тема 32. Україна в умовах незалежності (2014–2020 рр.). Сучасна Україна.

Лк32 "Україна в умовах незалежності (2014–2020 рр.)." (денна)

«Революція гідності». Президентська кампанія 2014 р. Зовнішня та внутрішня політика П. Порошенка. Російська анексія криму. Війна на Сході України (2014 – 2020р.р.). Крим в умовах російсько – української війни. Вибори в Україні 2019р. В. Зеленський – президент України. Суспільна динаміка та опозиційність. Місце та роль України в сучасному геополітичному просторі. Розвиток культури та реформаційні процеси в освіті.

Пр34 "Сучасна Україна" (денна)

Вибори в Україні 2019р. В.Зеленський – президент України. Суспільно-політичні трансформації в сучасній Україні. Суспільна динаміка та опозиційність. Місце та роль України в сучасному геополітичному просторі. Проблеми входження України до ЄС та блоку НАТО. Розвиток культури та реформаційні процеси в освіті. Україна-COVID. Російсько-українська війна.

Пр36 "Україна в умовах незалежності (2014–2020 рр.)." (денна)

«Революція гідності». Президентська кампанія 2014 р. Зовнішня та внутрішня політика П. Порошенка: успіхи та прорахунки. Російська анексія криму. Війна на Сході України (2014 – 2020р.р.): причини та наслідки для держави. Крим в умовах російсько – української війни.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН2	Лекційне навчання
МН3	Евристичне навчання

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про політичну, економічну, соціальну та культурну історію українських земель від початку XX ст. й до сучасності. (РН 1, РН 3, РН 5). Лекції доповнюються практичними заняттями, які надають здобувачам можливість аналізувати та критично оцінювати набуті теоретичні знання. (РН 2 та РН 4). Написання курсової роботи передбачає ідентифікацію здобувачами історичної термінології та фактажу (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3, РН 4 РН 5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до практичних занять та робота над курсовою роботою.

Під час практичних занять в розгляді та обговоренні проблемних питань української історії здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження. А метод демонстрації (перегляд історичних карт, документальних хронік, навч презентацій тощо) сприяє формуванню критичного та аналітичного мислення.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка курсової роботи
НД2	Підготовка до практичних занять
НД3	Проблемні лекції
НД4	Підготовка мультимедійних презентацій, перегляд та обговорення навчальних фільмів.

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Застосування лекційних теоретичних знань в підготовці до практичних занять за темами 1-16. Мета – поглиблення знань, формування, закріплення знань, умінь і навичок, застосування їх у нових ситуаціях. Опитування передбачає самоконтроль ефективності засвоєння знань, умінь, навичок, повторення вивченого. Цей вид навчання орієнтує на репродуктивне засвоєння знань, умінь і навичок.	За розкладом протягом навчальних модулів	На практичних заняттях
МФО2 Обговорення проблемних питань, здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження на практичних заняттях та їх обговорення.	Проблемне навчання передбачає послідовні й цілеспрямовані пізнавальні завдання, які студенти розв'язують під керівництвом викладача. Обговорення завдань має методолгічно-практичний характер і потребує роздумів, викликає в здобувачів пізнавальний інтерес, спирається на попередній досвід.	За розкладом протягом навчального модулю	На практичних заняттях

МФОЗ Тести для контролю навчальних досягнень здобувачів	Застосування лекційних та практичних теоретичних знань в підготовці до тестових завдань	практичні заняття	за розкладом
--	---	-------------------	--------------

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Написання та захист курсової роботи	Отримання практичного та теоретичного досвіду роботи з документацією та інформаційними джерелами	Атестаційний тиждень	за розкладом
МСО2 Опитування викладача та обговорення проблемних питань	Проблемне навчання передбачає послідовні й цілеспрямовані пізнавальні завдання, які студенти розв'язують під керівництвом викладача. Обговорення завдань має методолгічно-практичний характер і потребує роздумів, викликає в здобувачів пізнавальний інтерес, спирається на попередній досвід.	практичні заняття	коментарі викладача, доповнення студентів
МСО3 Виконання індивідуального дослідницького проєкта (підготовка, презентація, захист)	Застосування лекційних та практичних теоретичних знань в підготовці до тестових завдань	за розкладом	взаємооцінювання студентів
МСО4 Проміжний контроль у формі тестування	Застосування лекційних теоретичних знань в підготовці до практичних занять за темами	8 та 16 тиждень	обговорення результатів тесту
МСО5 Підсумковий контроль: екзамен	Застосування лекційних теоретичних та практичних знань в підготовці до екзамену. Мета – контроль ефективності засвоєння знань, умінь, навичок, повторення вивченого. Цей вид навчання орієнтує на репродуктивне засвоєння знань, умінь і навичок.	екзаменаційний тиждень	за розкладом

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО2. Опитування викладача та обговорення проблемних питань		40	
	10x4	40	Ні
МСО3. Виконання індивідуального дослідницького проекту (підготовка, презентація, захист)		10	
		10	Ні
МСО4. Проміжний контроль у формі тестування		10	
	2x5	10	Ні
МСО5. Підсумковий контроль: екзамен		40	
		40	Ні
Другий семестр вивчення		100 балів	
МСО2. Опитування викладача та обговорення проблемних питань		40	
		40	Ні
МСО4. Проміжний контроль у формі тестування		20	
	2x10	20	Ні
МСО5. Підсумковий контроль: екзамен		40	
		40	Ні

Курсова робота:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Другий семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Написання та захист курсової роботи		100	
		100	Ні

Форма підсумкового контролю – іспит, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями й оцінюється максимально в 40 балів.

Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Робота виконана не з дотриманням вимог повертається на доопрацювання.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Графічні засоби (історичні карти, схеми, плакати тощо)
ЗН2	Бібліотечні фонди та інтернет ресурси
ЗН3	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	5345 Методичні вказівки до проведення практичних занять і питання до самостійної роботи з курсу «Історія України Новітньої доби (1917-1939)». Суми : Сумський державний університет, 2022. 50 с.
2	5360 Методичні вказівки до семінарських занять із дисципліни «Історія України Новітньої доби» : у двох частинах / укладач А. І. Зякун. Суми : Сумський державний університет, 2022. Ч. 2. 35 с.
3	Бойко О. Новітня історія України (2014-2019 рр.). Київ; Академія. 2020, 160 с.
4	Бакалець О.А. Історія України: Навч. посібник. Львів, Магнолія, 2019. 576 с
5	Вінницький, М. Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності [Текст] = Ukraine's Maidan, Russia's War: A Chronicle and Analysis of the Revolution of Dignity / М. Вінницький; пер. з англ. Р. Клочка. Львів : Вид-во Старого Лева, 2021. 560 с.
Допоміжна література	
1	5398 Методичні вказівки до написання курсових робіт із курсу «Історія України новітньої доби» / укладачі : В. А. Нестеренко, А. І. Зякун. Суми : Сумський державний університет, 2022. 28 с.
2	Русначенко А. Нариси новітньої історії України. Книга 4. Київ. 2017, 540 с.
3	Дорошко М. Неоголошені війни Росії проти України у ХХ - на початку ХХІст: Причини і наслідки. Київ. 2020, 192 с.
4	Вітер М. Літопис Революції Гідності. Київ: Піраміда. 2017, 296 с.
5	Сердюк О. Україна. Хроніка подій: від Майдану - до АТО. Київ. 2015, 340 с.
6	Бажан О. Крим в умовах суспільно-політичних трансформацій (1940-2015). Збірник документів та матеріалів. Київ: Кліо, 2016. 1092
7	Бойко, О. Історія України [Текст] : підручник / О. Бойко. 8-ме вид., перероб., доп. Київ : Академія, 2021. 640 с.
8	Косик В. Україна під час Другої світової війни 1938-1945. Київ: Центр учбової літератури. 2020, 734
9	Русначенко А. Нариси новітньої історії України. Книга 3. Україна в Другій світовій війні. Київ. 2017, 626 с.
10	Русначенко А. Нариси новітньої історії України. Книга 5. Київ. 2017, 624 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	

1	Інститут історії України НАН України: Електрон. бібліотека http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=S&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21FMT=brief_elib&S21ALL=(%3C.%3EIHU%3D!%3C.%3E)&S21SRW=dp&S21SRD=DOWN&S21STN=1&S21REF=15&S21CNR=10
2	Національна історична бібліотека України.- URL: https://nibu.kyiv.ua/
3	Е-ДЖЕРЕЛА: ЕЛЕКТРОННИЙ КОРПУС ПУБЛІКАЦІЙ ДОКУМЕНТІВ І ПАМ'ЯТОК. РАННІЙ НОВИЙ ЧАС.- URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe
4	Енциклопедія української діаспори. Encyclopedia of the Ukrainian Diaspora [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://eudusa.org/
5	Україна в Другій світовій війні. https://www.twirpx.com/files/science/historic/ukraine/ww2/
6	Залізник Л. Україна між Сходом і Заходом. Про витoki і суть російсько-української війни 2014 р https://www.twirpx.com/file/2227957/
7	Бура Д., Красовицький О. Хроніка війни. 2014—2020. Київ: Фоліо. 2020. Т.1.- https://www.twirpx.com/file/3531725/ Т.2 -- https://www.twirpx.com/file/3531727/ Т.3.- https://www.twirpx.com/file/3400030/

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
Модуль 1. Україна в 1917-1939 роках.												
1	Вступ. Предмет і завдання курсу. Основні джерела та література	2.5	2	2	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0
2	Україна в період демократичної революції в Росії	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
3	Українська Народна Республіка (XI.1917 – IV.1918)	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
4	Українська Держава (IV-XII.1918)	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Боротьба за владу в Україні в 1919 р.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Завершальний етап Української національно-демократичної революції (кінець 1919-1921 рр.)	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Західноукраїнські землі в період національно-демократичної революції. ЗУНР	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
8	Культура України в період національно-демократичної революції	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
9	Здійснення нової економічної політики в економіці УСРР (1921-1928 рр.)	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
10	Суспільно-політичне й духовне життя в УСРР у 1920-х рр.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
11	Утвердження тоталітарної політичної системи в УРСР наприкінці 1920-х – у 1930-х рр.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
12	Здійснення форсованої індустріалізації в УРСР	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
13	Насильницька колективізація сільського господарства в УРСР	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	Культурне будівництво в УРСР	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
15	Західноукраїнські землі в 1920-х – 1930-х рр	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
16	Карпатська Україна	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 2. Україна від 1939 р. - до сучасності.												
1	Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Військові дії на території Української РСР 1941-1942 рр.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Окупаційний режим на території України.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
4	Рух опору на українських територіях в ході Другої світової війни.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Звільнення території Української РСР 1943-1944 рр. Підсумки війни.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Політико-міжнародний статус української республіки в кінці війни.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Українська РСР у перші повоєнні роки (1946—1947 рр.).Встановлення тоталітарного режиму у західних областях УРСР (1946—1950 рр.).	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
8	Політичні та соціально-економічні зміни в Україні у 50-х - першій половині 60-х рр. XX ст.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
9	Наростання застійних явищ (друга половина 60-х – початок 80-х рр.) XX ст.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
10	Опозиційний рух в радянській Україні в кінці 60-х – на початку 80-х рр. XX ст.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
11	«Перебудова» (квітень 1985 – 1991 рр.). Україна на шляху національно-державного відродження (1986-1991 рр.)	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
12	Україна в перші роки незалежності (1991–1994 рр.). Формування правової бази та владних структур незалежної України.	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
13	Утвердження України як повноправного суб'єкта міжнародних відносин.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
14	Україна в умовах незалежності (1994–2004 рр.).	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
15	Україна в умовах незалежності (2004–2013 рр.).	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
16	Україна в умовах незалежності (2014–2020 рр.). Сучасна Україна.	7.5	6	2	4	0	1.5	0.5	1	0	0	0
Контрольні заходи												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	екзамен	60	0	0	0	0	60	0	0	0	60	0
Індивідуальні завдання												
1	курсова робота	30	0	0	0	0	30	0	0	0	0	30
2	інші індивідуальні завдання	40	0	0	0	0	40	0	0	0	0	40
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>300</i>	<i>136</i>	<i>64</i>	<i>72</i>	<i>0</i>	<i>164</i>	<i>16</i>	<i>18</i>	<i>0</i>	<i>60</i>	<i>70</i>

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Історія України Новітньої доби»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 014 Середня освіта: Середня освіта (Історія) Рік навчання 2024 Тривалість два семестри Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Зякун Алла Іванівна, Нестеренко Вадим Анатолійович
Контактна інформація викладача	Зякун Алла Іванівна кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Навчально-наукового інституту права. e-mail: A.Ziakun@uabs.sumdu.edu.ua. Нестеренко Вадим Анатолійович кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Навчально-наукового інституту права e-mail: nva2008@ukr.net
Час та місце проведення консультацій	За розкладом консультацій кафедри
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	МІХ СумДу, Google meet.
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/d1ee70d507171700051a78ea49ec5cc64591248
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	Листування через особистий кабінет, e-mail: A.Ziakun@uabs.sumdu.edu.ua. Листування через особистий кабінет, e-mail:nva2008@ukr.net

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;

- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі).

Політика щодо дедайлнів та перескладання

Роботи (завдання, презентації, реферати, курсові тощо), що були вчасно здані оцінюються згідно пункту 10 силабусу. Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Роботи, які виконані з недотриманням вимог повертаються на доопрацювання. Перескладання тестових контрольних робіт відбувається з дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Політика оцінювання здійснюється за нормами викладеними в силабусі дисципліни: 5 семестр диференційний залік, 6 семестр - курсова робота 100 балів та 100 балів теоретичний курс, з них 60 поточні семестрові та 40 іспит. Сумативний підсумковий контроль навчальних досягнень по дисципліні включає: 5 семест: проміжний контроль - дві тестові роботи по 10 балів. Опитування викладача та обговорення проблемних питань на семінарських заняттях протягом семесту до 60 балів. Максимальну оцінку, яку може отримати студент за одне опитування 3 бали (Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок), 2 бали (Загалом правильна робота з певною кількістю помилок), 1 бал (Виконання задовольняє мінімальні критерії). Пошуково-дослідне завдання (підготовка, презентація, захист) - виконання протягом семестру 2 завдань з оцінюванням кожного 10 балів. 6 семестр: підсумковий контроль (екзамен) - проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями 40 балів. Опитування викладача та обговорення проблемних питань на семінарських заняттях протягом семесту до 40 балів. Проміжний контроль - дві тестові роботи по 10 балів. Написання та захист курсової роботи - оцінюється в межах 100 балів, з них 50 виклад теоретичного

матеріалу, 10 оформлення бібліографії, 40 захист роботи. Здобувач не допускається до іспиту, якщо набрав менше 35 балів із запланованих робіт з дисципліни. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит має бути не менше ніж 25 балів.